

Motion till riksdagen 2024/25:740

av Peder Björk och Peter Hedberg (båda S)

Stärkt transparens och flexibilitet i planeringen av infrastruktur

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flexibiliteten och transparensen i infrastrukturplaneringen bör stärkas så att avsatta ekonomiska resurser till nyinvesteringar tydliggörs och att utvecklingsmöjligheter säkerställs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Den gröna industriella revolutionen har de senaste åren fått svensk industri att blomstra och där finns också en stor tillväxtpotential. Till stora delar har denna utveckling skett i norra Sverige, men även i andra delar av landet. Det planeras nu för stora investeringar i grön industri som ger tusentals nya arbetstillfällen.

Tillgången till effektiv infrastruktur är en nödvändig förutsättning för fortsatt gynnsam utveckling för den svenska industrin. Järnvägarna och vägarna måste anpassas till dagens förändrade villkor inom industri- och servicesektorn. Det behövs en modern och väl fungerande infrastruktur så att människor, näringsliv, kommuner och övrig offentlig verksamhet kan utvecklas och växa.

Nyindustrialiseringen går väldigt fort och vi har kunnat se att Trafikverket har svårigheter att hantera snabba förändringar kopplade till näringslivets och kommuners förändrade behov. En viss tröghet är dessutom inbyggd i det planeringssystem för statlig infrastruktur som används i Sverige med en nationell plan som bygger på 12-åriga planeringsperioder där en revidering sker vart fjärde år.

Den senaste planen omfattade nästan 800 miljarder kronor. En stor del av detta går till redan påbörjade projekt av olika storlek och tidshorisont. Många av projekten har planerats och jobbats med under tiotals år. Det gör det svåröverskådligt att se vilka ekonomiska resurser som går till nya infrastruktursatsningar. Under senare år har bedömningarna av kostnader för projekten blivit allt mer osäkra och många projekt har

fått uppskrivningar av kostnaderna på i storleksordningen 20–40 % under en fem-årsperiod.

Sammantaget gör detta att Trafikverket har väldigt små möjligheter att under pågående planeringsperiod anslå pengar till nya uppkomna behov som inte kunde förutses när den nationella planen beslutas. Det leder till att Trafikverket kräver att kommuner ska bekosta investeringar i statlig infrastruktur. Ett sådant förhållningssätt från Trafikverket riskerar att kraftigt försvåra skapandet av tusentals nya jobb och mångmiljardinvesteringar som är viktiga för Sverige.

Så här kan det inte fortsätta. Sveriges behov av infrastrukturinvesteringar är mycket stort och det måste till ett större mått av flexibilitet i hanteringen av investeringar i nationell infrastruktur. Dessutom behöver transparensen öka kring vad som är nya och pågående projekt samtidigt som de ekonomiska kalkylerna blir mer precisa och tidsplanerna mer trovärdiga.

Peder Björk (S)

Peter Hedberg (S)